

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหาและวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์แบบเดือนกับรายการเสียด” ได้เก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งทางข้อมูลเอกสารและวิดีโอเทป และข้อมูลประเภทบุคคลดังนี้

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลเอกสารและวิดีโอเทป

- 1.1 สำเนาบทโทรทัศน์รายการในปี พ.ศ. 2538
- 1.2 วิดีโอเทปรายการ “เสียด” ในปี พ.ศ. 2538 จำนวน 44 ตอน

2. ข้อมูลประเภทบุคคล ทำการสัมภาษณ์บุคคลดังต่อไปนี้

- 2.1 ผู้ชมรายการโทรทัศน์เสียดทั้งชายและหญิง
- 2.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลประเภทเอกสารและวิดีโอเทป

- 1.1 สำเนาบทโทรทัศน์ ซึ่งขอจากบริษัท บอร์นแอนด์แอสโซซิเอท และเลือกเฉพาะตอนที่ตรงกับกรวิเคราะห์ คือ ครั้งแรกตั้งแต่ออกอากาศ จนถึงเดือนธันวาคม 2538 รวม 44 ตอน
- 1.2 เทปบันทึกรายการเสียด 44 ตอน

2. ข้อมูลประเภทบุคคล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์จากแหล่งข้อมูล คือ

- ผู้ชมรายการโทรทัศน์เสียด
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จะครอบคลุมถึงประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหารายการในแง่การทำหน้าที่ของสื่อมวลชน

แนวคิดการคัดเลือกประเด็นนำเสนอ (Agenda Setting)

รายการโทรทัศน์เฉียด มีเนื้อหาเตือนภัยแก่ผู้ชมรายการในแง่มุมต่างๆ ตั้งแต่อุบัติเหตุ อาชญากรรม และภัยต่างๆ ในชีวิตที่คาดไม่ถึง หรือเกิดขึ้นได้เพราะความประมาท ซึ่งถือเป็นบทบาทหน้าที่ที่มีประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้จัดได้บอกไว้ การวิเคราะห์จึงกระทำเพื่อศึกษาว่า จริงๆ แล้ว เนื้อหาที่นำเสนอคืออะไร การนำเสนอเนื้อหาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิตได้บอกไว้หรือไม่ โดยใช้แนวคิดการคัดเลือกประเด็นนำเสนอเป็นกรอบในการวิเคราะห์ และการสัมภาษณ์ผู้ชม

2. วิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่องของรายการ

แนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่อง Narrative Theory

มุ่งวิเคราะห์ในแง่ของโครงสร้างการจัดเวลาของเนื้อหาในแต่ละช่วง การให้ความสำคัญของเนื้อหาในแต่ละช่วงว่าสอดคล้องกับหน้าที่ของสื่อมวลชนตามที่ผู้ผลิตต้องการหรือไม่

3. สำรวจและประเมินผลกระทบที่มีต่อผู้รับสาร

แนวคิดเรื่องผลกระทบที่มีต่อผู้รับสาร

เนื้อหาของรายการมุ่งเน้นเจาะลึกเรื่องราวประสบการณ์ “เฉียด” ประเภทต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้เป็นอุทาหรณ์แก่ผู้ชม ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสียกล่าวคือ ให้อินโฟมัลช่วสาร ประสบการณ์ที่ผู้ชมอาจไม่เคยนึกถึง หรือเคยทราบมาก่อนว่ามีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในสังคม แต่ขณะเดียวกันก็อาจทำให้คนเกิดความกังวลจนปฏิเสธข้อมูลนั้นไปเลย หรือกลัวจนวิตกกังวลเกินไป หรือบางครั้งการนำเสนอเรื่องราวที่เจาะลึกถึงขั้นตอนต่างๆ เกี่ยวกับอาชญากรรมดังเช่นรายการเฉียดได้นำเสนอ อาจเป็นการชี้ช่องทางให้แก่เหล่ามิชชันนารีได้หรือไม่ คำถามเหล่านี้นำไปสู่ความน่าสนใจต่อผลกระทบจากการเปิดรับชมรายการโทรทัศน์เฉียดว่า นอกจากประโยชน์แล้ว รายการนี้มีผลกระทบในด้านลบดังเช่นงานวิจัยต่างๆ ได้เคยทำไว้หรือไม่